

Genoeg is beter

Waar gaat het GLB naartoe na 2020?

Iedere vijf á zes jaar komt de Europese Commissie met een aanpassing van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). De volgende wijziging zal zijn in 2020.

Voorgeschiedenis

In de voorbije decennia zijn er grote veranderingen in het GLB geweest. In het begin van het zogenaamde 'Verdrag van Rome' (1958) lag de nadruk op het verhogen van de Europese voedselproductie met een vergelijkbaar inkomen voor boeren ten opzichte van andere economische sectoren. De instrumenten bestonden uit gegarandeerde minimumprijzen voor de basisvoedselproducten, met structuursubsidies (ruilverkaveling en bedrijfssanering), importheffingen en exportsubsidies richting wereldmarkt. Door het ontbreken van productieplafonds ging het landbouwsysteem aan het succes ten onder middels ontstane overschotten, zoals boterbergen en wijnplassen.

Vanaf begin jaren tachtig is de productie binnen het GLB beperkt middels quotering (melk en suiker), prijsverlaging (granen) en de afbouw van exportsubsidies. Onder druk van de Wereldhandelsconferenties (GATT, later WTO) is er toegewerkt naar totale opheffing van de exportsubsidies en introductie van de directe gekoppelde betalingen voor de producten die eerder onder de zware marktordening vielen (graan, suiker en melk). Dit systeem zou ook van pas komen om de voormalige Oostbloklanden na de val van de Muur in 1989 in de EU in te kunnen passen, omdat door het enorme landbouwpotentieel in die landen overproductie en budgettekort dreigde. In het huidige GLB dat in 2015 is ingegaan, is productgekoppelde ondersteuning volledig omgezet in ontkoppelde toeslagrechten voor alle grondgebonden landbouw, opheffing van alle productiebeperkingen maar nog wel met enkele lichte importheffingen voor basisproducten.

Is het GLB nog nodig?

Waarom is er nog steeds landbouwbeleid nodig, terwijl dit voor bijvoorbeeld autodealers en bakkers niet nodig is? Het antwoord is dat landbouw zorgt voor het dagelijkse basisvoedsel, wat niet volledig aan de vrije markt overgelaten kan worden, omdat er continuïteit in het aanbod en kwaliteitsgarantie moeten zijn. Hierdoor is zowel de beschikbaarheid als de prijs van voedsel politiek gevoelig en zal iedere overheid hier net als met

veiligheid (politie en defensie) en energievoorziening beleid op willen maken. De kosten van het huidige GLB bedragen ruim € 100 per inwoner per jaar, terwijl bijvoorbeeld defensie in Nederland op € 500 per inwoner per jaar uitkomt. Richting nieuw GLB is de uitgangssituatie wel veranderd door de verwachte afname van het Europese landbouwbudget als gevolg van de Brexit en tegelijkertijd claims voor meer budget voor de vluchtelingen- en terrorismeproblematiek. Ook wordt in Europa gesproken over overdracht van extra geld van noord naar zuid en van west naar oost. Dan zou geld uit Nederland naar het zuiden en oosten verdwijnen. En er zijn bij voortduring claims vanuit de natuurhoek om gelden uit het huidige landbouwbudget over te hevelen naar natuur-, landschap- en dierenbescherming.

Stakeholders bijeenkomst

Begin april heeft staatssecretaris Van Dam tijdens een 'stakeholders bijeenkomst' over wensen voor het GLB vanaf 2020 aangegeven dat de Nederlandse (demissionaire) regering inzet op renationalisatie van het EU-landbouwbeleid (wat leidt tot een ongelijk speelveld in de EU) en dat productielandbouw zonder structurele ondersteuning verder moet. Ondersteuning zou louter moeten gaan naar maatschappelijke doelstellingen op basis van natuurbelangen, klimaatvraagstukken en risicobeheer. De NAV heeft op deze bijeenkomst benadrukt dat voor voedselzekerheid een financieel gezonde landbouw vereist is met een fatsoenlijk inkomen voor boeren voordat gesproken wordt over ingrijpende hervormingen en aanvullende eisen. De inzet van de NAV is juist om wel een gelijk Europees landbouwbeleid in stand te houden en de directe betalingen weer aan de oorspronkelijke basisvoedselgewassen te koppelen. Ook moet de concurrentiepositie van boeren versterkt worden door meer samenwerking in de markt tussen boeren toe te staan en werkelijk meer mogelijkheden te scheppen voor reservering en verzekeren van risico's.

Internetconsultatie

Tot 2 mei kon iedereen een internetenquête invullen over de toekomst van het GLB. De NAV heeft dit gedaan (www.nav.nl/thema/achtergrond/EU-landbouwbeleid) en de leden opgeroepen dit ook te doen om het boerengeluid te versterken. Ook staatssecretaris Van Dam heeft de enquête ingevuld en zijn voorgenomen antwoorden gedeeld met de Tweede Kamer, wat leidde tot veel kritische

vragen. Uit de antwoorden daarop blijkt dat Van Dam vindt dat directe betalingen landbouwers remmen in marktgeoriënteerd werken, dat landbouwers nu al een goed inkomen uit de markt kunnen halen en dat degenen die dat niet kunnen, zich beter op de markt moeten oriënteren en bij lage prijzen de productie maar moeten beperken. Hij gaat daarbij volledig voorbij aan de onbalans tussen boeren en afnemers. Een individuele boer kan immers nooit door productiebeperking de prijs beïnvloeden van de grote gewassen en boeren mogen zich binnen de mededingingswet niet verenigen om hierover afspraken te maken. Van Dam wil alleen meer duidelijkheid voor boeren in de mededingingsregels, maar pleit niet voor meer ruimte hierin.

Opvallend is ook zijn nadruk op de noodzaak van innovaties, terwijl hij tegelijkertijd het onderzoeksprogramma van de BO Akkerbouw feitelijk blokkeert door niet mee te werken aan een methode voor heffingen. Ook stelt hij dat de vrijhandelsverdragen zoals CETA al kwetsbare landbouwproducten uitsluiten (kippenvlees, eieren en eierproducten) en gaat voorbij aan het feit dat Canadees graan wel in grote hoeveelheden wordt ingevoerd sinds CETA is ingegaan. Maar vanuit al deze uitgangspunten heeft de staatssecretaris de enquête zo ingevuld dat de directe betalingen moeten worden afgeschaft en alleen kunnen blijven indien gekoppeld aan maatschappelijke doelen, wat dan een nieuw verdienmodel voor boeren vormt. Hij wil tevens de productienormen aanscherpen en vindt dat voor wettelijk verhoogde eisen niet extra hoeft te worden betaald. De NAV vindt dat Van Dam te optimistisch is over de inkomens- en marktpositie van boeren (met voor akkerbouw de rentabiliteit steevast lager dan 100%) en dat de directe betalingen pas kunnen worden afgeschaft nadat gegarandeerd is dat boeren een fatsoenlijk inkomen kunnen halen uit de markt. In de visie van Van Dam zit hiervoor geen enkel voorstel. Integendeel: door de gevolgen van de op stapel staande vrijhandelsverdragen zal het door de oneerlijke concurrentie voor boeren juist nog moeilijker worden een goed inkomen te verdienen. Met zijn visie brengt de staatssecretaris de voedselzekerheid en voedselveiligheid voor de Nederlandse consument ernstig in gevaar. Ook vindt de NAV het onbegrijpelijk dat een staatssecretaris van een demissionaire regering (en van een verliezende politieke partij) vindt dat hij zo'n sterke koerswijziging voor de toekomst van de landbouw nu nog kan indienen bij de EU. Hij bevestigt daarmee de kop boven zijn eerste interview: 'Ik zit hier niet voor de boeren'. Maar uiteindelijk dus ook niet voor de consument. **NAV**

Bij de toenmalige akkerbouwacties begin jaren negentig van de vorige eeuw, was er een landbouwjournalist van een algemene krant die exact door had hoe de politieke verhoudingen in elkaar steken. Zijn kop boven een redactioneel commentaar luidde: 'Waren akkerbouwers maar otters...'. Tegelijkertijd met dat de akkerbouwers de straat op gingen om een aanpassing van het landbouwbeleid te eisen, gaf de natuurpoot van het Ministerie van Landbouw miljoenen uit om de otter te herintroduceren in de Nederlandse wateren. En dat terwijl het gevoerde landbouwbeleid voor de akkerbouw uitmondde in

een dramatische graanprijzdaling, waar geen compensatie tegenover stond. 'Politieke keuzes' heet dat tegenwoordig... Ook nu hebben we te maken met dit soort besluiten. Op internationaal gebied zien we dit bij kwesties als de Brexit; een door enkelen uit politiek gewin ingezette koers. Maar nationaal zien we dit duidelijk tijdens de huidige formatiepoging voor een nieuwe regering. Enerzijds is de staatssecretaris door de Tweede Kamer aan banden gelegd middels controversieel verklaren van zijn beleid, maar aan de andere kant treedt de Tweede Kamer niet op om dan noodzakelijk beleid intussen wel te maken. We zien dit duidelijk naar voren komen bij de poging van o.a. de NAV om het subsidieplafond uit de Brede Weersverzekering te halen. Nederland betaalt deze bijdrage uit pijler 2 van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en kan deze pot zelfstandig uit dat budget verhogen, zonder eigen kosten of Brusselse toestemming, om daarmee te voorkomen dat er ach-

teraf bij overschrijding op de subsidie gekort moet worden. De staatssecretaris is het hier op zich mee eens... maar verbindt aan zo'n verandering ook weer een eigen natuurdoelstelling, waardoor Kamer en staatssecretaris met elkaar overhoop liggen en er dus dit jaar verder niets gebeurt. Een ander voorbeeld is dat de huidige regering bij de gestarte onderhandelingen over een nieuw GLB per 2020 als inzet heeft de directe betalingen (pijler één) aan boeren te stoppen; zonder dat daarvoor een alternatief landbouwbeleid wordt aangedragen. Ondanks dat de meerderheid in de Tweede Kamer waarschijnlijk een ander standpunt inneemt, is het begin van het politieke spel voor de boeren alweer negatief ingezet... Helaas is er voor ons als belangenbehartigers dan weer veel werk in het verschiet, om te voorkomen dat akkerbouwers werkelijk als otters worden; namelijk met 'uitsterven' bedreigd!

Teun de Jong

EU-rapport over nieuwe veredelings technieken

Er zijn veel nieuwe veredelings technieken ('New Breeding Techniques', NBT) in ontwikkeling en de wetgeving loopt daar nog op achter. Binnen Europa is genetische modificatie (GM) niet toegestaan en zolang de positie van de nieuwe technieken niet helder is worden zij ook als GM gezien en zijn dus verboden. HZPC heeft om die reden al gedreigd de researchafdeling naar Canada te verplaatsen waar zij met deze technieken sneller de goede eigenschappen van verschillende rassen kunnen samenbrengen in een nieuw ras. De Europese Commissie heeft een wetenschappelijk rapport laten opstellen over NBT zoals

cisgenese, CRISPR-Cas enz. met als doel een vergelijking te maken met klassieke veredeling en met genetische modificatie. De conclusie van het rapport 'New Techniques in Agricultural Biotechnology' is dat er grote verschillen zijn tussen de nieuwe technieken onderling. Sommige maken deels gebruik van klassieke veredeling, sommige deels van genetische modificatie, andere van geen van beide. Ook geven sommige technieken wel nieuw DNA in het eindproduct maar dan van een bron binnen de eigen soort, andere hebben alleen 'vreemd' DNA in een tussenproduct en weer andere helemaal niet. Ook

worden soms geen genen toegevoegd maar juist uitgezet of vindt helemaal geen wijziging van het DNA plaats.

Het rapport concludeert dat de nieuwe technieken meer precisie en controle geven dan zowel GM als klassieke veredeling en dat er daardoor minder ongewenste veranderingen in het eindproduct (zowel het DNA als de uiterlijke kenmerken) worden verwacht dan bij GM en klassieke veredeling. Er wordt geadviseerd om de veiligheid voor mens en milieu voor elk geval apart te toetsen, rekening houdend met de gebruikte techniek en de toepassing. De EC is uiteindelijk het orgaan wat besluit over de politieke en juridische gevolgen van dit rapport. **NAV**

Equivalente maatregelen

Na een moeizaam traject zijn de equivalente maatregelen nu eindelijk toch ingevoerd. Eind 2015 was er overeenstemming met het Ministerie van Economische Zaken (EZ) over het gebruik van extra stikstof en fosfaat. Hoge opbrengsten gebruiken ook meer nutriënten en om uitmijning te voorkomen hebben NAV en LTO in 2014/2015 gepleit voor mogelijkheden om extra te kunnen bemesten. Na een lange inspraakprocedure in 2016 heeft EZ in januari 2017 eindelijk groen licht gekregen van de Europese Commissie voor het invoeren van de maatregelen. EZ heeft vervolgens de maatregelen nog aangepast middels de eis van monitoring (effect meten op de waterkwaliteit) en het laten vervallen van de maatregel waarbij bij toepassing van minder runderdrijfmest, extra kunstmest en/of mineralenconcentraat zou mogen worden aangewend. De volgende maatregelen zijn nu van toepassing:

1. Bij aantoonbaar bovengemiddelde opbrengsten voor bepaalde gewassen kan de landbouwer in aanmerking komen voor een extra fosfaat- en/of stikstofgebruiksnorm op alle grondsoorten, behalve op gronden met een fosfaattoestand 'hoog'.

2. Extra stikstof voor maïs geteeld middels GPS-rijenbemesting op zand en löss grond (25 kg/ha voor Limburg en Brabant, 10 kg/ha voor de overige zandgronden).

Het verheugt de NAV dat deze maatregelen zijn ingevoerd omdat het een start is naar meer maatwerk. Het is jammer dat deze maatregelen zolang op zich hebben laten wachten en gepaard gaan met extra kosten, de nodige administratieve lasten en dat het jaar 2016 het referentiejaar is voor bovengemiddelde opbrengsten (2016 was een jaar met niet-optimale opbrengsten). Wanneer de maatregelen eerder zouden zijn ingevoerd mocht men de opbrengsten middelen over meerdere jaren. Daarnaast zullen voor het gebruik van de GPS-rijenbemesting extra investeringen nodig zijn. De regeling is op vrijwillige basis en kost per deelnemer € 195. Opgave dient voor 1 juni te geschieden.

Alles beschouwend is er veel werk verricht om equivalente maatregelen ingevoerd te krijgen maar heeft de invoering te veel vertraging opgelopen, zijn de oorspronkelijke overeengekomen maatregelen aangepast en gaan de maatregelen nu gepaard met kosten voor de deelnemer. De equi-

valente maatregelen dienen voortgezet te worden in het 6e Nitratprogramma. Daarmee kan het verloren jaar 2016 worden gecompenseerd en kan er meer maatwerk worden gegeven per bedrijf. Details van de maatregelen staan op de NAV-website. **NAV**

NAV Fotowedstrijd

De NAV organiseert ter ere van haar jubileum in 2018 een fotowedstrijd over de moderne akkerbouw en het leven van akkerbouwers anno nu. De wedstrijd zal lopen van 1 mei 2017 tot 1 mei 2018 en details worden in het volgende ledenblad bekend gemaakt, maar maak vast foto's zodat we een beeld krijgen van een heel jaar rond. Wordt vervolgd... **NAV**

Enquête Fusarium

WUR doet onderzoek naar verminderen van mycotoxines van Fusarium in tarwe. Ze hebben een enquête ontwikkeld voor tarwetelers. Wilt u deze invullen dan kunt u mailen naar esmee.janssen@wur.nl. **NAV**

Elke maand laten we onder de titel 'NAV-er in beeld' een NAV-lid aan het woord. Deze keer niet een individueel lid maar Dik Kruijthoff als woordvoerder van Novifarm, een integraal samenwerkingsverband van akkerbouwbedrijven gevestigd in Numansdorp. Onlangs is Novifarm uitgeroepen tot agrarische ondernemer van het jaar!

Dik Kruijthoff: 'Samenwerken geeft betere kwaliteit en meer individuele vrijheid'

Ter introductie

Novifarm is in 2007 ontstaan door een fusie van twee akkerbouwbedrijven. Inmiddels exploiteert Novifarm de grond van vijf bedrijven met een totaal areaal van circa 750 hectare, die over 60 verschillende percelen verspreid liggen in een straal van circa 10 km in de Hoeksche Waard. Dit is een voordeel in de oogst- en zaaiperiodes omdat ze altijd wel op een perceel aan de gang kunnen en met weersextremen zorgt het ook nog voor risicospreiding.

Dik Kruijthoff: 'De kracht van de samenwerking is dat we allemaal gelijk zijn en gebruik kunnen maken van de individuele specialisaties. Ik ben bijv. de woordvoerder namens de boerderij en ben verantwoordelijk voor administratie en financiën. Maar het kan ook zomaar zijn, dat in de oogsttijd mijn medevennoten aan mij orders geven iets te ondernemen. Omdat we allemaal kapitein zijn op een stukje van het schip gaat dit goed. Je draagt zorg voor je eigen stukje en soms volg je een ander als die er meer verstand van heeft. Het complementair zijn aan elkaar, dat is de kracht! Naast mijn specialisatie ben ik blij dat ik ook nog zo'n 300 uur per jaar op de tractor kan zitten.'

Voordelen van 10 jaar Novifarm

'Iedere akkerbouwer weet dat er in de afgelopen jaren in de landbouw ontzettend veel is veranderd qua technische ontwikkelingen, GPS-technologie, wet- en regelgeving enz. Als individuele boer ben je een soort jongleur, die meer dan tien ballen hoog moet houden en dat lukt je niet. Je moet prioriteiten stellen en sommige dingen blijven liggen. Door onze manier van werken hoef ik maar een paar ballen hoog te houden. En omdat we met meerderen zijn met eigen specialisaties, blijft er heel weinig liggen. Plus de kwaliteit van je beslissingen verbetert, omdat je er meer tijd in kan steken.

Iedereen denkt natuurlijk meteen aan de schaalvoordelen in de in- en verkoop. Daar zit natuurlijk wel een procentje hier of daar voordeel in, maar de grootste winst zit in de specialisatie, waardoor je de betreffende markten nog beter kunt volgen. Dan kies je het moment van in- of verkoop beter omdat je er meer tijd in kan steken. Bijvoorbeeld

aardappelen of uien verkopen, wanneer doe je dat? Dan moet je met goede rationele argumenten komen, waarom het op dat moment wel of niet moet gebeuren en elimineer je emotionele argumenten die vaak in de akkerbouw een grote rol spelen. Een beslissing die je niet kunt onderbouwen, daarvoor krijg je de handen niet op elkaar.'

Koers voor de toekomst

Onze strategie: bedrijfseconomisch zo stabiel mogelijk te draaien. In slechte akkerbouwjaren niet achteruit gaan maar een pas op de plaats maken en in goede jaren een pas vooruit. We willen vanuit het risicoperspectief voorkomen dat we in slechte jaren teveel achteruit boeren. Qua toekomstperspectief zien we de samenwerking ook als een heel belangrijke basis voor innovatie en duurzaamheid. We proberen daar op alle mogelijke manieren gestalte aan te geven. We kijken of er binnen de Hoeksche Waard draagvlak is voor een zonneweide op wat minder goed verkavelde grond. En we willen kijken of we op het eigen erf wat meer verwerking van producten kunnen doen, bijv. bioraffinage. We doen mee met Veldleeuwierik. En we zijn druk met achterwaartse en voorwaartse ketenintegratie. En voor de lange termijn zijn we ons aan het voorbereiden hoe we onze CO2 footprint, als bedrijf, inzichtelijk kunnen maken.'

NAV

Familie Kruijthoff is al sinds de oprichting lid van de NAV. Nu staat het lidmaatschap op naam van Novifarm. 'Reden van lidmaatschap is dat we met het lidmaatschap van zowel NAV als LTO de belangenbehartiging van de akkerbouw zo goed mogelijk faciliteren en ondersteunen. Gelukkig trekken LTO en NAV daarin steeds vaker samen op. Wat de NAV goed doet is dat ze geen concessies doet in haar lobby op moeilijke dossiers zoals bijvoorbeeld 'mest' omdat de achterban bestaat uit enkel en alleen akkerbouwers. Dat is een sterk punt. Persoonlijk zou ik graag zien dat er een één aparte lobbygroep ontstaat bestaande uit akkerbouwers van LLTB, ZLTO, LTO Noord en NAV naar het voorbeeld van LTO Glaskracht. Deze lobbygroep zou autonoom moeten opereren om belangen-

stellingen met andere agrarische sectoren te vermijden.'

Erkenning en aanmoediging

'De prijs 'Agrarisch ondernemer van het jaar' is een erkenning van beleidsmakers, bestuurders en collega's voor ons samenwerkingsmodel. Veel collega's zien er wel wat in maar aarzelen en denken 'dan geef ik mijn vrijheid en onafhankelijkheid op'. Maar je krijgt juist méér vrijheid en méér onafhankelijkheid omdat je samenwerkt en je handen wat meer vrij hebt. Wij zien deze prijs dus ook als een aanmoediging om hier mee door te gaan en te verkondigen aan collega's: kijk of je ons voorbeeld kan kopiëren. We zien graag dat er gekopieerd wordt want daarmee kunnen we de professionalisering van onze sector vergroten en daar kunnen we allemaal ons voordeel mee doen als akkerbouwer. Wij zijn hier heel open in en leggen graag uit hoe wij het doen. Iedereen is vrij om er van af te wijken want samenwerken is maatwerk maar er is zeker een soort blauwdruk van hoe je kunt samenwerken.

Als je succesvol wilt samenwerken moet je er wel redelijk ver in willen gaan, want als je bijv. alleen kiest voor een werktuigcombinatie dan creëer je belangentegenstellingen. Wij vinden dat het uitgangspunt één bouwplan, één portemonnee en één exploitatie moet zijn en verder kun je het fiscaal en juridisch inrichten zoals je het samen wilt. Als je dit als vertrekpunt kiest haal je de mogelijke belangentegenstellingen eruit en dat is de borging voor een goede samenwerking in de toekomst.'

NAV

Bedrijfsgegevens:

Grootte:	750 ha
Grondsoort:	zeeklei, 20-50% afslibbaar
Bouwplan:	
Aardappelen	180 ha
Granen	360 ha
Suikerbieten	85 ha
Zaai uien	38 ha
Eerstejaars plantuien	27 ha
Knolselderij	16 ha
Gras klaver	15 ha
Faunaranden	7,5 ha
Verhuur spruitenland	21 ha

En wat deed de NAV nog meer in april?

- De NAV heeft deelgenomen aan diverse bijeenkomsten over de evaluatie van het 5^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn en de input voor het 6e programma. Het eind maart gepubliceerde rapport van Geert Dubben wordt goed opgepakt.
- De NAV zit de werkgroep van Provincie Noord-Brabant en het waterschap Aa en Maas over mineralen in het water van stroomgebied de Maas.
- De NAV heeft deelgenomen aan het symposium 'Bij Bewust'. Daar werd gepleit voor veranderen van 1/3 van de landbouwgronden in natuur en een landbouw volledig zonder gewasbeschermingsmiddelen. De NAV staat duurzame landbouw voor maar dit gaat te ver.
- De NAV is naar diverse 'landbouwborrels' in Brussel geweest. Bij de bijeenkomst over mededinging hebben we bij de vertegenwoordigster van de ACM en bij de medewerker van de Eurocommissaris Mededinging sterk gepleit voor meer ruimte voor boeren om zich te organiseren binnen het GLB én de mogelijkheid voor toetsing vooraf door de ACM. Met name dat laatste is relatief makkelijk te realiseren.
- In het dossier Bilddijken is na de verloren bezwaren tegen de aanwijzing van 2500 ha akkerland als beschermd dorpsgezicht wel enige vooruitgang geboekt. De minister heeft onderhandelingen in gang gezet van NAV, LTO en HFG met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de gemeente over een protocol waarmee boeren toch in de toekomst mee kunnen gaan met nieuwe ontwikkelingen. **NAV**

Vergroening

De WUR heeft in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken het effect van het invoeren van vergroening in het GLB geëvalueerd over 2015 en 2016. Voor de akkerbouw zijn de belangrijkste conclusies dat de eis van gewasdiversificatie nauwelijks iets heeft veranderd aan de landbouwpraktijk. Ecologisch Aandachtsgebied (EA) moet 5% bedragen en dit wordt ruimschoots gehaald (8-10%) doordat praktisch iedereen voor vanggewassen kiest als EA. De conclusie is dat dit minder bijdraagt aan toename van de biodiversiteit dan beoogd. De NAV pleit er al jaren voor om het minimum aandeel akkerrand in het akkerranden-stroken pakket te verlagen om dit pakket beter praktisch uitvoerbaar te maken.

In de Landbouwrapraad is in Europees verband gesproken over de vergroening. Door Eurocommissaris Hogan is aangegeven dat in alle landen meer dan 5% wordt gehaald en dat dus een eerder besproken mogelijke wettelijke verhoging tot 7% niet zal worden voorgesteld.

Een aantal landen heeft ervoor gepleit om het verbod op gewasbeschermingsmiddelen in EA, met name in eiwitgewassen, op te heffen. Staatssecretaris Van Dam heeft gepleit voor handhaven van het verbod. Dit zou betekenen dat soja nu wel mag worden opgevoerd als vergroening, maar dan zijn gewasbeschermingsmiddelen niet toegestaan. De staatssecretaris wil in de toekomst de Nederlandse focus van de vergroening verbreden naar klimaat- en milieudoelen. **NAV**

Asbestsanering

Asbestdaken moeten voor 2024 worden gesaneerd. Het vervangen van asbest op landbouwschuren wordt er echter niet gemakkelijker op. De financiële ondersteuning is er al op achteruit gegaan en nu wordt ook het vervangen zelf niet eenvoudiger, maar wel veel duurder. Een akkerbouwer uit Groningen meldde dat bij hem de asbestsanering aanzienlijk duurder uit zou vallen als de aannemer gelijk zou hebben dat een werkbak aan een bouwkraan niet langer toegestaan is voor het feitelijk vervangen van asbestplaten.

Navraag leert dat inderdaad de Inspectie SZW (de arbeidsinspectie) de handhaving van de regels die sinds januari 1995 gelden voor het gebruik van werkbakken heeft aangescherpt door het uitbrengen van de brochure 'Werken op hoogte vanuit een werkbak'. Dat heeft ertoe geleid dat asbestsaneerders werken, waarbij ze gebruik wilden maken van een hijskraan/hoogwerker met werkbak, hebben stilgelegd en geplande werken hebben

afgezegd. Afgelopen week heeft Minister Asscher ook de Kamervragen van de SGP-leden Dijkgraaf en Bisschop hierover beantwoord. Het antwoord komt er op neer dat het om bestaande regels gaat en dat er wel machines zijn die voldoen aan de regelgeving en die kunnen helpen bij het vlot saneren van asbestdaken. Wat betreft een eventuele bijdrage in de kosten verwijst hij naar het onderzoek daarnaar in het kader van de programmatische aanpak asbestdaken. Inmiddels wordt over het gebruik van werkbakken ook overleg gevoerd met de inspectie. Hopelijk levert dit een meer praktische oplossing op voor de uitvoeringspraktijk. De NAV blijft tegelijkertijd ook pleiten voor een betere financiële regeling voor de sanering en vestigt in deze haar hoop op het nieuwe kabinet.

NAV

Agenda

24 mei: NAV-bestuursvergadering

Foto voorpagina: Aleid Dik

Het eerstvolgende ledenblad verschijnt op 3 juni.

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2018 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2018 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengstprijzen, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek.

Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (0168 - 329 130).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Pastoor van Kessellaan 1
4761 BH Zevenbergen

tel 0168 - 329 130
fax 0168 - 328 735

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl

@NAV_AkkerBouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter

Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord

Ytzen Pieter van der Werff
06 - 20 40 42 66

Regio Noordoost

Berend Jansema
0599 - 326 308

Regio Flevoland

Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland

Tom Koenraadt
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest

Kees van Dijk
0167 - 502 211